

Amtsrådsforeningen har over for Indenrigs- og Sundhedsministeriet tilkendegivet, at man er indstillet på at indføre ordningen med udbud af oparbejdningen af det danske plasma til blodprodukter i licitation. Amtsrådsforeningen har i den forbindelse nævnt, at man vil overveje en model, hvorefter blodplasma fra Danmark, Norge og Sverige vil kunne udbydes samlet. Denne model kan ikke sikre, at alle blodprodukter, som anvendes på de offentlige sygehuse, er fremstillet på basis af dansk plasma, men modellen sikrer, at der kun er anvendt blod fra de omhandlede nordiske lande. Lovforslaget hindrer ikke denne model for lønfraktionering. Regeringen forudsætter, at Bloddonorerne i Danmark vil blive inddraget i arbejdet med udformning af udbudsbetingelserne, herunder særlige bestemmelser om adgangen til at føre kontrol med fremstillingsvirksomheden.

5. Organiseringen af blodbankvirksomheden

Tapning af blod eller dele heraf til direkte transfusion til patienterne, til industriel fremstilling af blodprodukter eller med henblik på fremstilling af medicinsk udstyr må kun gennemføres af blodbanker, der er knyttet til det offentlige sygehusvæsen.

I dag er blodbankvirksomheden en integreret del af sygehusenes opgaver, og der er derfor i princippet 15 blodbankvirksomheder. Det er regeringens opfattelse, at amterne/H:S og regeringen har en fælles interesse i, at der skabes en særlig fælles beslutningsplatform i amtslig regi, der kan sikre en rationel ressourceudnyttelse på blodbankområdet.

5.1 Blodbankvirksomheden i dag

Blodbankerne i Danmark tapper i dag i alt ca. 370.000 portioner blod årligt. Tendensen har været nedadgående i flere år, men synes dog nu stabiliseret.

Blodbankerne varetager i forskelligt omfang tapning, fraktionering/produktion af blodkomponenter, testning/analyser og opbevaring af blod. Hertil kommer en række relaterede opgaver, så som overvågning af sikkerheden i forbindelse med transfusionsbehandling, undervisning af læger og sygeplejersker om rationel anvendelse af blodet, forskning mv.

Der er i dag 79 »blodbanker« fordelt på 14 amter samt H:S. Der er tale om et bredt spektrum af blodbanker – fra blodbanker der alene har bloddepotfunktion, til blodbanker som tapper, fraktionerer, tester (analyserer for infektionsmarkører) og har bloddepotfunktion.

Det forhold, at blodbankvirksomheden er et led i amternes almindelige sygehusdrift, har som udgangspunkt resulteret i en decentralisering af blodbankvirk-

somheden. Der har imidlertid i de seneste år været taget en række initiativer til større samarbejde både indenfor og mellem amterne med henblik på at opnå stordriftsfordele mv.

Man har generelt inden for de enkelte amter centraliseret de mest specialiserede funktioner i blodbankvirksomheden. Det er således hovedreglen, at der i amtet kun er et sted, man analyserer/tester blodet. Nogle amter har i særlig grad centraliseret sin virksomhed, således at der også kun er én blodbank, der fraktionerer og tester, mens resten af blodbankerne alene foretager tapning og/eller har depotfunktion.

Der er herudover etableret en vis form for samarbejde mellem nogle amter. Således indgår fx 4 amter i Sydvestdanmark i et samarbejde om blodbankvirksomheden i regionen. Efter det oplyste har der i en årække været overvejelser i gang om at udvide samarbejdet til at omfatte alle 8 amter vest for Storebælt. Der er tilsvarende overvejelser mellem amterne i Østdanmark om at indlede et samlet regionalt samarbejde.

5.2 En enstrengt blodbankvirksomhed

Blodbankvirksomheden i Danmark blev etableret for 50-60 år siden, hvor det som følge af datidens teknik var naturligt, at hvert sygehus fik sin blodbank. Den teknologiske udvikling har imidlertid gjort det muligt at opbevare blod længere, og samtidigt er de opgaver, som blodbankvirksomheden omfatter, blevet udvidet og mere specialiserede/komplicerede. Regler og krav til blodbankerne – ikke mindst mht. kvalitet og sikkerhed – er endvidere skærpet. Det må forventes, at denne udvikling fortsætter og måske endda accelererer.

Regeringen finder, at hensynet til effektivitet, kvalitet, sikkerhed og økonomi tilsiger en mere samlet organisering. De igangværende overvejelser i amterne om udvidede regionale samarbejder understøtter denne konklusion.

Fordele ved en samlet organisering af blodbankvirksomheden er mange – nogle af disse er:

- Stordriftsfordele og øget kvalitet ved at samle specialiserede faglige funktioner fx omkring analyser af smitte-markører, fremstilling af specialiserede blodkomponenter og forskning mv.
- Stordriftsfordele med hensyn til administration, herunder fælles integreret edb-løsning, fælles identifikationssystem for blodportioner, fælles kvalitetsstyringssystem, fælles efteruddannelsesprogram mv.
- Stordriftsfordele ved indkøb til blodbankerne af fx blodposer, blodfiltre og reagenser til blodtypesero-